

โรงเรียนกุหลาบวิทยา

เอกสารประกอบการเรียนเรื่อง บทละครพูด เห็นแก่ลูก

วิชา ภาษาไทย ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔

ชื่อ _____ เลขที่ _____

เรื่องย่อบทละครเรื่องเห็นแก่ลูก

นายล้ำไปหาพระยาภักดินฤนาถที่บ้าน แต่ขณะนั้นพระยาภักดินฤนาถยังไม่กลับจากที่ทำงาน นายล้ำจึงได้เจอกับ ‘อ้ายคำ’ คนใช้ของบ้านพระยาภักดินฤนาถ นายล้ำตัดสินใจนั่งรอนจนกว่าพระยาภักดินฤนาถจะกลับ อ้ายคำก็เฝ้า นายล้ำอยู่ไม่ไปไหน เพราะการแต่งกายและลักษณะหน้าตาของนายล้ำนั้นดูไม่น่าไว้วางใจ อ้ายคำก็กลัวว่าจะเป็นโจร

จนกระทั่งพระยาภักดินฤนาถกลับมาถึงบ้าน นายล้ำจึงกล่าวทักทายพระยาภักดินฤนาถ แต่ด้วยความที่ไม่ได้พบกัน นานและนายล้ำก็เปลี่ยนไปมาก พระยาภักดินฤนาถจึงต้องใช้เวลาสักพักกว่าจะจำนายล้ำได้ จากนั้นทั้งสองจึง พูดคุยถามไถ่ความเป็นอยู่กันและกัน

นายล้ำเล่าถึงชีวิตของตนหลังจากออกจากคุกจนต้องหนีไปอยู่ที่เมืองพิษณุโลกเพราะไม่กล้าสู้หน้าใคร นายล้ำต้องการ งานใหม่ที่สบายและได้ผลกำไรดี ในช่วงแรกนายล้ำพยายามหางานตำแหน่งเสมียนบัญชี (พนักงานบัญชี) แต่ก็ไม่มีใครรับ นายล้ำจึงหันไปทำการค้าขายฝิ่นกับจีนกิมและจีนเจ็ก เกือบโดนจับแต่ก็รอดมาได้เพราะได้หมอมความ (ทนายความ) ฝีมือดีช่วยแก้ต่างให้

พระยาภักดินฤนาถจึงถามนายล้ำว่าที่มาหาถึงบ้านนั้นต้องการอะไร นายล้ำที่หมดหนทางทำกิน และได้ข่าวว่าแม่ ลออ ลูกสาวแท้ ๆ ของตนกำลังจะแต่งงานกับลูกเศรษฐี จึงตั้งใจมาหาแม่ลออเพื่อเปิดเผยความจริงว่าตนเป็นพ่อ และหวังให้แม่ลออเลิ้งดู แต่พระยาภักดินฤนาถก็ไม่เต็มใจให้นายล้ำพบกับแม่ลออ เกิดการโต้เถียงกันขึ้นมา ใหญ่โต นายล้ำตัดพ้อว่าตนไม่ใช่ผู้เดียวที่เคยทำผิดพลาด พร้อมประชดว่าพระยาภักดินฤนาถไม่เคยติดคุก คงไม่เข้าใจความลำบากนี้ คนที่เคยมีประวัติไม่ดี ทำดีไปก็ไม่มีใครสนใจ สู้ประพฤติชั่วไปเลยยังจะดีเสียกว่า พร้อมบอกว่า อยากเห็นหน้าแม่ลออ และต้องการมาช่วยงานแต่งงานที่จะถึงนี้ด้วย แต่พระยาภักดินฤนาถไม่ยอมให้แม่ลออมา คบค้าสมาคมกับคนมีมลทินอย่างนายล้ำ พร้อมโต้กลับไ้ว่าแม่ลออนั้นใช้ลูกของนายล้ำจริง ๆ หรือ เพราะนายล้ำ เองก็ติดคุก ไม่ได้เลิ้งดูแม่ลออตั้งแต่ยังเล็ก แม่ลออเองก็เคยเห็นนายล้ำแค่ในรูปถ่าย และก่อนแม่นวนล (เมียของ นายล้ำ ซึ่งเป็นแม่ของแม่ลออ) จะตาย แม่นวนลก็ฝากฝังแม่ลออไว้กับพระยาภักดินฤนาถ พระยาภักดินฤนาถเองก็ รักและเลิ้งดูแม่ลออเหมือนลูกแท้ ๆ มาตลอด และบอกว่าพ่อที่แท้จริงของแม่ลออนั้นเสียชีวิตไปแล้ว นายล้ำรู้ตัว ว่าตนบกพร่องในหน้าที่ของพ่อจึงอยากจะขอโอกาสอีกครั้ง แต่พระยาภักดินฤนาถก็เห็นว่าสายไปเสียแล้ว และ รู้ทันว่านายล้ำต้องการเงิน พระยาภักดินฤนาถจึงเสนอเงินให้นายล้ำพร้อมขอให้กลับไปเสีย แต่นายล้ำก็ไม่ยอม เพราะเห็นว่าเงินนี้ใช้เดียวเดียวก็หมด ไม่ยั่งยืนเท่าการอยู่ให้แม่ลออเลิ้งดูปู่เสีย พระยาภักดินฤนาถจึงเริ่มโกรธจึง

ไล่ยายล้าให้ออกจากบ้านไปซะ ยิงยายล้าหัวเราะเยาะก็ยังยั่วให้พระยาภักดินฤณภโมโหจนหิบบสัสมาไล่ฟาดยายล้า

ขณะที่เหตุการณ์กำลังวุ่นวาย แม่ล่อก็กลับมาถึงบ้านพอดี เมื่อเห็นคนแปลกหน้าอยู่ในบ้าน แม่ล่อจึงถามพระยาภักดินฤณภว่านายล้าเป็นใคร พระยาภักดินฤณภจึงตอบว่านายล้าเป็นเพื่อนเก่า เคยเห็นแม่ล่อตั้งแต่ยังเล็ก ๆ และรู้จักแม่นวลเป็นอย่างดี เมื่อได้ยินดังนั้นแม่ล่อจึงสอบถามนายล้าว่ารู้จักพ่อของตนที่ตายไปแล้วบ้างไหม พ่อของตนมีนิสัยใจคออย่างไร เพราะตนเองเคยเห็นพ่อแต่ในรูปถ่าย และมั่นใจว่าพ่อของตนจะต้องเป็นคนดีแน่นอน หากใครบอกว่าพ่อของตนเป็นคนไม่ดีนั้นก็คงไม่เชื่อเด็ดขาด

นายล้าได้ยินดังนั้นก็รู้สึกละอายใจและไม่อยากลบภาพพ่อในอุดมคติที่แม่ล่อคิดไว้ จึงลบลืมความตั้งใจที่จะเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงกับแม่ล่อ เพื่ออนาคตที่ดีของแม่ล่อ นายล้าคิดว่าตนควรเดินออกจากชีวิตของลูกไปคงจะดีกว่า ดังนั้นเมื่อแม่ล่อชวนนายล้ามารดน้ำสังฆในงานแต่งของตน นายล้าจึงปฏิเสธว่าต้องไปทำธุระที่พิษณุโลก แต่ได้ฝากแหวนของแม่นวลไว้เพื่อเป็นของขวัญในวันแต่งงานของแม่ล่อ และกำชับกับพระยาภักดินฤณภว่าอย่าบอกความจริงกับแม่ล่อเป็นอันขาดว่าตนเป็นพ่อ และด้วยความปรารถนาดีต่อเพื่อนเก่า ก่อนจากกัน พระยาภักดินฤณภจึงมอบเงินให้นายล้าไปตั้งตัวใหม่ พร้อมมอบรูปของแม่ล่อไว้ให้นายล้าดูต่างหน้า

วิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครในบทละครเรื่องเห็นแก่ลูก

ตัวละครทุกตัวในบทละครเรื่องเห็นแก่ลูกนั้นมี ‘คาแรกเตอร์’ ที่ชัดเจน การวิเคราะห์ลักษณะนิสัยของตัวละครจึงทำให้เห็นความเป็นเหตุเป็นผลในการกระทำต่าง ๆ ของตัวละครในเรื่องได้เป็นอย่างดี ลักษณะนิสัยที่โดดเด่นของตัวละครในเรื่องมีดังนี้

นายล้า (ทิพเดชะ)

๑. ความเห็นแก่ตัว ทั้งตอนค้าฝิ่นที่โยนความผิดให้จินกิมจินเง็ก และเมื่อหมดทางหากินก็หวังจะมีชีวิตที่สุขสบายด้วยการให้แม่ล่อเลี้ยงดู

๒. ความเสียสละเพื่อลูก แม้จะไม่ได้เลี้ยงดูแม่ล่อมาตั้งแต่เด็ก แต่นายล้าก็ยังมีความรู้สึก ‘เห็นแก่ลูก’ อยู่ เพราะเมื่อสำนึกได้ นายล้าก็ยอมเสียสละและทิ้งหนทางสบายเพื่อให้ลูกได้มีอนาคตที่ดี

๓. รักความสบาย นายล้ารักความสบาย ชอบทางลัด และเลือกทำงานที่ได้เงินเร็วทั้งการทุจริตและการค้าฝิ่น และเมื่อหมดหนทางทำมาหากิน นายล้าก็ยังหวังว่าแม่ล่อจะเลี้ยงดูตน

๔. ฉลาดแกมโกง ความรักสบายของนายล้าทำให้เลือกทำงานไม่สุจริต และเมื่อตอนค้าฝิ่นก็เกือบจะโดนจับได้ แต่นายล้าก็รอดมาได้ด้วยความฉลาดแกมโกง โยนความผิดให้จินกิมจินเร็กจนตัวเองพ้นผิดไปได้

พระยาภักดินฤนาถ

๑. มีความเมตตาากรุณา พระยาภักดินฤนาถมีความเมตตาากรุณา และเป็นผู้ให้โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน จะเห็นได้จากความเมตตาที่เลี้ยงแม่ล่อจนเติบโตใหญ่ รวมถึงความเมตตาที่มีต่อนายล้า ดังจะเห็นได้จากการสนับสนุนให้เพื่อนเก่าได้โอกาสตั้งตัวใหม่

๒. มีจิตวิญญานของความเป็นพ่อและปรารถนาจะให้แม่ล่อมีอนาคตที่ดี

๓. เป็นคนที่มีวาจาสัตย์ เมื่อรับปากแม่ล่อไว้ว่าจะเลี้ยงแม่ล่อให้ดี ก็ทำได้ตามที่รับปาก

แม่ล่อ

๑. มีกิริยามารยาทงดงาม รู้จักกาลเทศะ สะท้อนถึงการเลี้ยงดูของพระยาภักดินฤนาถที่ใส่ใจและอบรมสั่งสอนบุตรเป็นอย่างดี

๒. เป็นคนมองโลกในแง่ดี แม้จะไม่รู้จักนิสัยใจคอของพ่อที่แท้จริง แต่แม่ล่อก็คิดว่าพ่อของตนเป็นคนดีไว้ก่อน

๓. พุดจาสุภาพอ่อนหวาน เคารพผู้หลักผู้ใหญ่

ข้อคิดจากบทละครเรื่องเหินแก่ลูก

นอกจากเรื่องราวจะสนุกเข้มข้นชวนติดตาม บทละครเรื่องเหินแก่ลูกยังแฝงข้อคิดไว้มากมาย เช่น

๑. บุพการีพร้อมจะเสียสละเพื่อลูก ทั้งนายล้าที่แม่จะทำหน้าที่ของพ่อไม่สมบูรณ์ และไม่ได้เลี้ยงดูแม่ล่อจนเติบโตใหญ่ แต่นายล้าก็รักลูกมาก จึงเลือกเสียสละเดินออกมาจากชีวิตของแม่ล่อเพื่อให้ลูกสาวของตนมีอนาคตที่สดใส

๒. ไม่มีความรักใดยิ่งใหญ่เท่าความรักที่บุพการีมีต่อบุตร ทั้งนายล้าที่เป็นพ่อที่แท้จริงและพระยาภักดินฤนาถที่เป็นพ่อบุญธรรม ต่างก็ปรารถนาดีต่อแม่ล่อและอยากให้แม่ล่อมีอนาคตที่สดใส

๓. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ทั้งพระยาภักดีที่รับปากแม่ล่อไว้ว่าจะดูแลแม่ล่อ จึงเลี้ยงแม่ล่ออย่างดีประหนึ่งลูกแท้ ๆ และอ้ายคำที่ปฏิบัติหน้าที่ของคนใช้เป็นอย่างดี นิ่งเฝ้านายล้าตลอดไม่ยอมลุกไปไหนก็ถือว่าเป็นการรับผิดชอบต่อหน้าที่เช่นเดียวกัน

๔. ความซื่อสัตย์สุจริตทำให้ชีวิตเจริญรุ่งเรือง ส่วนความโลภมากและการทุจริตจะทำให้ชีวิตเจอแต่ความยากลำบาก เหมือนกับพระยาภักตินันทนาถที่ตั้งใจรับราชการอย่างสุจริตจนได้เป็นใหญ่เป็นโตในหน้าที่การงาน กลับกันกับนายล้าที่ทุจริตจนต้องโทษอยู่หลายปี และเมื่อพ้นโทษและอยากเริ่มต้นใหม่ก็พบแต่เรื่องที่ยากลำบาก

๕. การให้โอกาสต่อผู้ที่สำนึกผิด ในท้ายที่สุด เมื่อนายล้าสำนึกผิดจริง ๆ พระยาภักตินันทนาถก็ให้โอกาสและสนับสนุนให้นายล้าได้ตั้งตัวใหม่อีกครั้ง